

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Temesváry Ferenc

Cím:

100 éve épült a lovarda

Forrás:

Népszport Bp

1958. XI. 21.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Személy

Helyszám

Oszályozás

498.2

"1858/1958"

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi háziyomda 1926 — 8891

Ma, amikor a magyar sport egyre inkább a kibontakozás útjára lépett és öttusázó-csapatunk világraszóló eredményeket mutatott fel, szinte a kutató tollára kívánczik a múlt meglevenítése. A sportot kedvelők hatalmas tábora, de maguk a sportolók nagy része sem emlékszik már azokra a mostoha viszonyokra, amikor a lovaglás csak a kiváltságosoknak jutott osztályrészül. Nehéz volt — ha egyáltalán lehetett — valakinek ebben a sportágban feltűnni vagy éppen szórakozást találni. Az akadály nem feltétlenül a származási hovatartozás miatt jelentkezett, hanem leginkább az erre a célra alkalmas helyiség hiánya miatt. Alig száz évvel ezelőtt Magyarországon erre a célra helyiségek nem léteztek, illetőleg, ami létezett Pesten, az szűk és az egykoriak megjegyzése szerint „a jelen vívóterem, sem helyiség, sem belső kilátás tekintetében nem felel meg az igényeknek, ki pedig pisztolyból néhány céllovást tenni szeretne, az a városerdő mellett a távolfekvő városi lövöldében primitív intézményekre talál”.

100 évvel ezelőtt, 1858-ban a főurak ezt a helyzetet nagyon kényelmetlennek találták és ezért egy egyesült lovarda felállítására határozták el magukat. A gondolat elindítója gróf Szapáry Antal volt, aki a Prónay Antaltól kapott telken kívánta a lovardát felállítani. A tervek az Európában ismert kiváló művész, Ybl Miklós készítette el. Ybl a tervek oly módon szerkesztette meg, hogy a lovarda, a vívóterem és a lövölde egy helyen legyen.

A lovarda 1858. január 12-én megnyílt. Szerkezeti felépítésében két részre oszlott. A baloldali termekbe csak váltott jegyekkel lehetett belépni a nap meghatározott szakaszában. A jobboldali termek az állandó és évi tagok számára egész nap nyitva álltak. Az öltözőhelyiségeket külön választották a lovagló-tértől. Fedett, gondosan egyengetett alappal a hossza a 60 métert megközelítette, míg szélessége elérte a 25 métert. A férfiak öltözője felett volt a nők öltözője — mindkettő kényelmes pihenőszobákkal ellátva.

A jobb oldalon he-

lyezkedett el a pisztoly-lövölde folyosója, amelyet három nagyméretű ablak világított meg. Ugyancsak itt tervezték felállítani a vívótermet is.

Magyarország, amely lényegesen előnyösebb helyzetben volt, mint például Spanyolország, ahol lovat még 1858-ban is csak engedéllyel lehetett tartani, a ló-sport tekintetében nagyon hátramaradt. Egykoriak, akik e sportágat imádták, így nyilatkoznak: „... igaz, nagyon jól fejlődik az ipar... a növekvő ivadék a gépet összeállítani és mozgásba hozni képes, de a lovat megülni képtelen leendő. Igaz, lesznek gyáraink s e gyárakban jó ekevasak és kardok készülendek, de nem lesz erős és ügyes kardforgatására.” Már 100 évvel ezelőtt a sportot a „társadalmi életre oly hasznos egyesületi rendszernek” tartották.

Temesváry Ferenc

★

Amikor a harmincas évek elején műemlékké nyilvánították a lovardát, már igen keveset volt használatban. A második világháború idején egy bombatámadás során találat érte és kiégett. (A szerk.)